

Vašička in gospo *Inemannovo* (v manjši nalogi Barbke, služkinje pri očetu Vroničinem), ki je dovršeno zapela jutranjo pesem. Vse kaže, da se »Poljub« stalno ohrani na našem odru, dasi je ta opera proti »Prodani nevesti« neprimerno težja in tudi menj dostopna širemu občinstvu; kaže se pa tudi, da se slovenska opera vzdrži na sedanji višini, zlasti ker je »Dramatično društvo« poleg zaslužnega kapelnika g. Gerbiča angažiralo še jednega kapelnika g. *Beniška*, ki se nam je odlično predstavil pri tretji predstavi »Poljuba«. Za prihodnje mesece se pripravljata poleg drugega operi »Marta« in prva slovenska izvirna opera »Urh grof Celjski«, katero je uglasbil znani naš glasbenik g. *V. Parma*. — O »Velikomestnem zraku« poročamo samo toliko, da je ta gluma dosegla svoj namen in kratkočasila občinstvo; to pa je pri takih proizvodih prva in poslednja reč! — Omeniti je še, da je g. *Freudenreich* ostavil slovensko gledališče; posebno zadovoljen velik del našega občinstva itak ni bil z njim.

Prvi redni koncert »Glasbene Matice« dne 12. novembra. Koncerti »Glasbene Matice« so izvestno, odkar je ta zavod popolnoma in pač za vselej odslovil zabavno-večerski zlog, najzanimljivejša umetniška proizvodnja v Ljubljani; zakaj vselej podajajo različne glasbene vrste skrbno izbrane in sestavljene, najsi delujejo z aparatom, to je z zborom. Vzpored prvega letošnjega koncerta je bil še sosebno interesanten zato, ker sta oba zbora, ženski in moški, nastopila zase, vsak v jedni veličastni skladbi, in ker so bile vokalne in instrumentalne točke enakomerno razdeljene. — Predilna pesem, balada in scena iz Wagnerjevega »Holandca« je pač težko delo za gledališki zbor, kjer se običajno preveč ne pazi na vse fine. Ali tudi negalanten in strog kritik, ki je slišal, kako so dame »Glasbene Matice« pele to skladbo, poklonil bi se bil uljudno njim in pevovodji ter izrazil svoje popolno priznanje. Pristaviti bi utegnil največ to, da dialoški del venderle precej izgubi na koncertnem podiju, da je bila Senta gospodičine *Lešinska* pač bolj podobna Brunhildi nego sanjarski deklici, pozabivši na ves svet, in da vojaška godba kaj takega venderle igra dosti slabo. — Druga velika točka moškega zbora je bilo »Jutro« Rubinsteinovo. Premišljal sem dlje časa, kakšen mi je bil vtisek tega veličastnega, mogočnega, vzneseno monotonskega zbora s svojo vnebokipečo stopnjatvijo na konci. In zdelo se mi je, da je to skladba, katere lepota je podobna lepoti brezmejnega razpenjenega morja v jesenskem času. Težko je pač točno izraziti to, zaradi česar so dela giganta Rubinsteina takó gigantiška. Izvajalo se je »Jutro« izborno, tudi v orkestralnem delu. — Novost, v kateri je nastopil mešani zbor, bila je Gregorčičeva »Kitica«, uglasbil A. Foerster. Lepo, samostojno razvedeni glasovi, združeni v jasno melodiško celoto in natančno izrazujoči pesemsko bistvo, to so znana svojstva Foersterjevih zbornskih del; vsa se družijo tudi v »Kitici«. — Drugi mešani zbor je bila Brucknerjeva »Ave Maria«, delo sivega mojstra, čegar duh pa hodi mladostno krepak po najnovejših potih. Odlikuje se po duhoviti osnovi — najprej damski zbor, od besed »Benedictus fructus« tudi moški glasovi — po drzni zanimljivi harmoniki in resno vzvišenem razpoloženji. »O divina armonia!« vzkliknil bi z »Robertom vragom« tudi marsikdo izmed menj navdušenih vernikov. Občinstvo je zahtevalo ponovitev tega dela, ki se je tudi pelo čarobno lepo. — Instrumentalni del je obsejal imena Dvořak, Rimski Korsakov, Smetana in Liszt, torej imenitno četvorico. Dvořakovi »Slovanski plesi«, katere je pod vodstvom g. Hubada orkester izvedel prav dobro, pripravili so pač občinstvo rahlo na to, kar je še prišlo: na Dvořakovo simfonijo. — Riiski-Korsakov, nekdan pomorski častnik, potem profesor na peterburškem konservatoriji, je virtuoz v instrumentaciji, dasi ga ne igrajo mnogo. Zaradi svoje čisto čudne glasbene fature in prebogatih barev, od katerih se bleste njega dela, soroden je najbolj Berliozu. Korsakov je glasben Makart. Njegova fantazija o ruskih temah je kar najfineje izdelana koncertna skladba; igral jo

je g. K. Jeraj s priznano tehniko, pa tudi orkester je bil jako dober. — O klavirskih točkah ne morem pisati iz umevnih razlogov. Kar se dostaje Lisztove rapsodije, prepisal bi najrajši namesto kritike Tirza iz Baudelairjevih »Fleurs du mal«; saj utegne takega glasbenika kakor je Liszt, pač najbolje označiti z besedami le pesnik. — Smetanovi »Češki plesi« se radi izvajajo šele sedaj, deset let po smrti skladateljevi; furiant je jeden izmed najlepših, najognjevitejših.

Če si torej ogledamo ves koncert, lahko konstatiramo nov korak dalje na polji naše umetnosti. Ozrimo se nazaj: koraki so vedno večji, kar ni mala zasluga umetniškega vodstva; pogledjmo naprej: višine, na katere hočemo dospeti, so jako jako velike. Občinstvo naj uporablja vse sile, da jih združi z onimi, ki že delujejo; samó tako dospemo še hitreje še više!

K. Hoffmeister.

Rokopisna slovenska pesmarica iz l. 1781. Gospod vodja *Ž. Dernjač*, upokojeni nadučitelj v Sevnici na Štajerskem, ima star rokopis v obliki male 4° z naslovom:

LAU DATE EVM IN CHORDIS
ET ORGANO

Lobet ihm mit Seytenpil und Orglen. Psal. 150 V. 4.

Geherig

Dem Herrn Bernhardus Zimmermann

Im Jahr Christli zusamgetragen worden 1781

I : M : H :

Cantor.

ZU Sanct Barbara in Kallos

über den Dragg Flus Juny

Prostor med »Flus« in »Juny« je tako zamazan, in predrt, da se ne more videti, kaj je stalo tam.

Rokopis obseza 286 strani; do str. 45. so preludije in fuge za orgljavca; od str. 46. do 94. sta dve latinski maši ex C-dur; do str. 107. so zopet preludije, do str. 126. je spremljevanje k litanijam; do str. 133. je Requiem ex C-dur; do 136. preludije, do str. 139. je igra na orgljah za veliki četrtek, str. 140. je prazna; str. 141. — 2. je »National-Walzer«; str. 143. — 44. modulacije aus einem Tone in den anderen zu gehen vermittelst des $\frac{2}{5}$ Accord; str. 144. — 163. so Praeambula pro missis defunctis; str. 164. — 95. so prazne, str. 196. je »Marsch«; str. 198. — 203. so prazne; od str. 204. do 236. je tekst nekaterih slovenskih pesmij brez sekiric, ostale strani so prazne.

Na str. 204. — 5. je DUHOVSKA PESSEM NA Zhaft Jesusu Marie inu Svetimo Joshehho. (8 kitic). Na str. 206. — 7. je Postna Pessem od jesushouga Terpleina (7 kit.). Str. 208. — 211. je Pessem od Krischouga Potha (14 kit.), str. 212. — 214. Pessem od Bashe Luwesni (9 kit.); str. 215. — 221. Pessem Per Saktermo DeLLu na to Terplein christuschovu (28 kit.); str. 222. — 225. Pessem na sveti Vezher. (12 kit.). Na str. 231. do 334. je Windijsches Bauern Liedt, str. 235 Windijsches u. l. (lateinisches?) Frauen Lied von Maria Zell.

»Pessem na sveti Vezher« in »Windijsches Bauern Liedt« sloveta tako:

Lubi moi gregor, kaj menish, kaj je to,	Jacob pober se, kai bosh godernou to,
Kak ludje gredo od vsili krajo nizoi	Nei se mi Plezhe to desno sagrello bo,
More bit kej noviga,	Navem al si obnorou ti,
Nedo upije hopsasa,	Al ti kai drusiga fali,
Slissem da klizhe valentna muhouza.	De me gor sheneš, kir vse drugo spi.